

'Dansen én regisseren is verdomd moeilijk'

Danser Lisbeth Gruwez begon bij Wim Vandekeybus en Jan Fabre, beleefde haar speelfilmdebuut in *Lost persons area*, maar staat nu vooral in eigen stukken. Zoals morgen en zaterdag in het Melkweg Theater met HeroNeroZero.

BRIGITTE SCHUUR

Dit jaar wilde ze al zo lang in het circus kunnen bewegen, vertelt Lisbeth Gruwez (1973, Koemijk, België) aan de telefoon. "Ik dans al vanaf mijn vijfde een eigenlijk beetje beter. Op de lagere school stond ik twaalf uur per week in de dansstudio. Toen heeft mijn moeder me de kruze gesteld: gewoon studeren of naar de ballerschool."

In 1993 werd ze aangenomen bij het Stedelijk Instituut voor Ballet in Antwerpen. Maar al snel ontdekte ze dat ballet niet helemaal was wat ze moest doen. "Ik was niet bepaald de beste van de klas. Dan wist ik dat ik iets anders zou moeten vinden als ik echt danser wilde worden. Toenzag ik op mijn vijftiende voor het eerste voorstelling van Wim Vandekeybus en wist ik bestaat nog iets anders dan klassiek."

Na een jaar studeren aan de dansopleiding Panta Rhei kreeg ze haar eerste baan bij circuseerde Wim Vandekeybus. Niet veel later begon ze bij Jan Fabre, die in 2004 zelfs een solo voor haar zou creëren, *Quando Fos-*

me principale én danser. Toen begon bij haar het creatieve lichaam ook te kleuren. "Alle gevoeligheden die ik voel waren geschapen die werkten met dansen die zelf ook met materiaal en kleuren kwamen. De solo die Jan voor mij heeft gemaakt, maakten we eigenlijk samen. Daar zat al veel van mezelf in. Toen dacht ik: nadat ik het zelf even probeerde?"

In 2006 richtte Gruwez met zusje Maureen Van Cauwenbergh, die ze leerde kennen bij een audities voor Fabre, Voetvolk op om stukken te maken. In datzelfde jaar werd ook besloten aan de film *Lost persons area* van Caroline Strubbe, waarin

'Met andere performers werken is een toffe oefening'

Gruwez haar dansdebuut zou maken.

"Het was zo'n twaalf jaar geleden. Ik had een bilbaantje in een danscafé in Brussel. De regisseur stopte me een kaartje toe met de woorden: ik heb een film aan het schrijven, ik zie jou echt als een van de personages. Ik dacht: het zal wel, maar je is in me blijven volgen. In 2006 belde ze en zei: ik heb het script, als je het leuk vindt, heb je de rol." Grinnikend: "Ze zag me, denk ik, als een leudende vrouw. Precies wat ze nodig had."

"Er zitten trouwens allemaal dansers in de film. Zobian Mikail Hajdu was bij Cirque du Soleil, Sam Lowyck bij Les Ballets C de la B."

De eerste twee stukken die Gruwez met Voetvolk maakte waren solo's, in HeroNeroZero werkt ze voor het eerst met andere performers. Van Cauwenbergh, die naast de muziek ook danspassies had moeten doen, en de klassiek geschoolde Rob Fordyce. Gruwez: "Het was voor mij wel een toffe oefening, niet solo's kan ik niet echt een groot theaterwerk maken. En alleen in maar alleen, hé?"

Het stuk draait niet over om die personages, als wie een die arachtype, of krachten. "De hoofdverhaag is hier: wie is kracht? Iedereen op het podium vertegenwoordigt die drie arachtypes. Je hebt here, de opgebouwde kracht, neia, de rebelse vernietigende kracht en zero, de onbestaande kracht. Ik heb me daarbij ook laten inspireren door de film *Stalker* van Andrej Tarkovski, waarin wordt gepraat over hoeveelbaarheid en handigheid, en dan vooral over hoe 'heweelschaarheid' eigenlijk een veel grotere kracht kan zijn."

Gruwez niet zichzelf niet snel stoppen met dansen om zich alleen op de choreog af te stoten. "Het is verdomd moeilijk om in je stukken te staan en jezelf te regisseren. Maar ik dans nog altijd zo graag. Als je jong bent, heb je nog veel te veel energie, wij, je allen wet de kant horen, zo hoog sprongen als je kan. Terwijl je als je ouder wordt meer controle krijgt en je je bewegingen meer inhoud kunt geven. Ik voel me een betere danser dan zes jaar geleden, ook al ben ik toen hoger springen."

Voetvolk: HeroNeroZero; morgen en zaterdag in Melkwegtheater.

Gruwez (links) in haar eigen stuk HeroNeroZero.